

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Russisk invasion af Ukraine

Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge har Ruslands invasion af Ukraine overskygget alle andre nyheder. I skrivende stund (formiddag fredag 25. februar) rykker de russiske tropper frem i Ukraine. De største økonomiske reaktioner har indtil nu været at olie- og gaspriserne er steget kraftigt, men også de øvrige råvaremarkeder er påvirket kraftigt. Det vil føre til endnu højere inflation herhjemme. Dertil er valuta-, aktie- samt rentemarkeder også påvirket af invasionen.

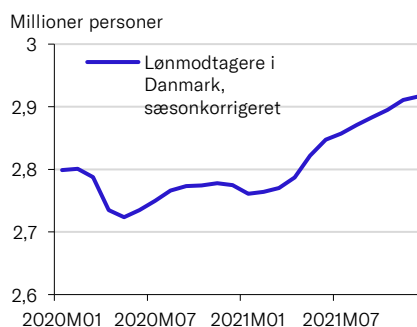
I de kommende dage ventes vesten at indføre en række hårde økonomiske sanktioner mod Rusland. Der er tale om brede sanktioner, som har til formål at ramme centrale sektorer i landet. Det drejer sig for eksempel om Ruslands energi-, finans- og transportsektor. Sanktionerne vil ramme russiske økonomi hårdt.

Dansk eksport til Rusland var sidste år 15 mia. kr., hvilket svarer til 1 pct. af den samlede danske eksport. I underkanten af 12.000 danske jobs er direkte eller indirekte bundet op på eksport til Rusland. Der er godt 800 danske virksomheder, der eksporterer varer til Rusland.

På Dansk Erhvervs hjemmeside har vi løbende opdateringer af, hvordan din virksomhed skal forholde sig til invasionen. Det kan findes [her](#).

I denne uge fik vi opløftende tal, der viste, at lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 5.000 personer i december. Dermed er lønmodtagerbeskæftigelsen steget med hele 74.000 personer i 2021. Det er den største årlige fremgang i beskæftigelsen, der er registreret i beskæftigelsesstatistikernes levetid siden 1966. Det ganske enkelt helt vildt, da 2021 dermed i praksis bød på den højeste jobvækst siden anden verdenskrig. Den rekordhøje beskæftigelsesvækst i 2021 skal primært ses i sammenhæng med genåbningen efter corona-epidemien. Dansk økonomi er simpelthen kommet flyvende ud af coronakrisen, hvilket har løftet beskæftigelsen op i et nyt rekordhøjt niveau. Den kraftige fremgang i beskæftigelse gør det samtidig svære at rekruttere arbejdskraft. Det understreges af nye tal, der viser, at hele 39% af servicevirksomhederne melder nu, at deres produktion er begrænset af manglen på arbejdskraft.

Nøgletal	Side
2021 bød på den højeste jobvækst siden anden verdenskrig	2
Manglen på arbejdskraft har nået groteske niveauer i dele af servicesektoren	3
Fremgang i detailsalget i januar	4

2021 bød på den højeste jobvækst siden anden verdenskrig

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik mandag viser, at lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 5.000 personer i december 2021. Det er en meget flot fremgang med tanke på, at smitten steg voldsomt igennem december sidste år. Det er dog primært en stor fremgang i beskæftigelsen indenfor sundhed og socialvæsenet på hele 7.000 personer, der har drevet jobvæksten i december. Beskæftigelsen faldt omvendt i både hotel- og restaurationsbranchen, samt handel, der har været direkte ramt af den høje smitte og restriktioner.

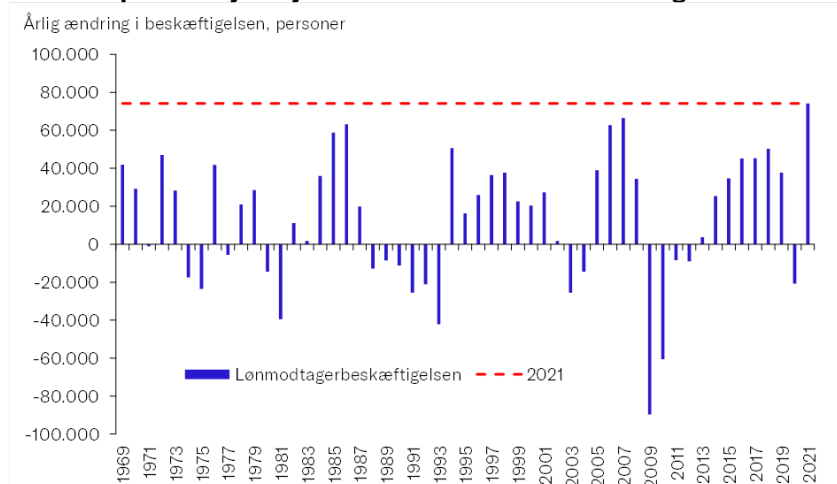
Status er nu at beskæftigelsen steg med hele 74.000 personer i 2021. Det er den største årlige fremgang i beskæftigelsen, der er registreret i beskæftigelsesstatistikernes levetid siden 1966. Det ganske enkelt helt vildt, da 2021 dermed i praksis bød på den højeste jobvækst siden anden verdenskrig.

Den rekordhøje beskæftigelsesvækst i 2021 skal primært ses i sammenhæng med genåbningen efter corona-epidemien. Dansk økonomi er simpelthen kommet flyvende ud af coronakrisen, hvilket har løftet beskæftigelsen op i et nyt rekordhøjt niveau.

Det betyder dog også, at vi langt fra kan sætte næsen op efter en lignende stærk jobvækst her i 2022. Den markante mangel på arbejdskraft betyder, at jobfesten desværre allerede begynder at lakke mod enden. Arbejdsmarkedet kører i øjeblikket på pumperne og manglen på arbejdskraft er ikke set højere siden årene på til finanskrisen. Det er ikke uden risiko, da arbejdsmarkedet simpelthen risikere at overophede og igangsætte en ny lavkonjunktur i dansk økonomi.

Det er derfor også centralt, at politikerne fortsat har et hårdt fokus på at øge antallet af ledige hænder i den private sektor. Konkret bør den offentlige beskæftigelse hurtigst muligt nedbringes fra det nuværende ekstraordinært høje niveau og virksomhedernes muligheder for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft skal lempes.

2021 bød på den højeste jobvækst siden anden verdenskrig

Kilde: Danmarks Statistik

Note: * 2021 er estimeret p.b.a. Væksten i 4. kvartal

Manglen på arbejdskraft har nået groteske niveauer i dele af servicesektoren

Fredagens offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at manglen på arbejdskraft i serviceerhvervene satte ny rekord i februar. Hele 39 pct. af servicevirksomhederne melder nu, at deres produktion er begrænset af manglen på arbejdskraft. Det er et voldsomt højt niveau, der burde få alle alarmklokker til at ringe. Ser vi alene på branchegruppen ejendomsservice, rengøring og anlægsgartnere, så har manglen på arbejdskraft nået et grotesk højt niveau. Hele 75 pct. af virksomhederne her melder i øjeblikket om mangel på arbejdskraft. For anlægsgartnere alene melder ni ud af ti virksomheder om mangel på arbejdskraft.

Det er simpelthen grotesk høje tal, der viser at flere servicevirksomheder er stærkt hæmmet af den store mangel på arbejdskraft i øjeblikket.

Det er enormt ærgerligt, at manglen på arbejdskraft allerede nu har ramt serviceerhvervene så hårdt. Mange servicevirksomheder har været enormt hårdt ramt af coronakrisen og skal nu i gang med bygge forretningen op igen. Det kan nu vise sig at blive en særdeles vanskelig øvelse, da det simpelthen er svært at opstøve den nødvendige kvalificerede arbejdskraft. Dermed risikerer mange af servicevirksomhederne, at få store problemer med at få koblet sig på det igangværende opsving.

Det er en meget bekymrende udvikling, da den store mangel på arbejdskraft kan betyde at opsvinget får en abrupt og uskøn afslutning. Det er derfor også enormt vigtigt, at politikerne hurtigst muligt for igangsat initiativer, der øger antallet af ledige hænder i den private sektor. Konkret bør den offentlige beskæftigelse hurtigst muligt nedbringes fra det nuværende ekstraordinært høje niveau og virksomhedernes muligheder for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft skal lempes.

Fremgang i detailsalget i januar

offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fredag viser, at detailsalget steg med 4,3 pct. i januar, når der korrigeres for priser og normale sæsonudsving. Fremgangen kommer efter et stort fald i detailomsætningen i december på 5 pct.

Fremgangen kommer samtidig med at forbrugertilliden er faldet de seneste fem måneder. Det er særligt de meget høje energipriser og den høje inflation, der fortsat trykker forbrugernes humør i øjeblikket. Men dagens tal tyder på, at forbrugernes trykkede humør og de høje smittetal ikke er gået ud over detailsalget i januar. Dagens tal er godt nyt, fordi det sætter tyk streg under, at det underliggende forbrug ikke bliver slået omkuld af dårligt humør hos forbrugerne og høje smittetal. Forklaringen er, at forbrugerne generelt har gode privatøkonomiske forudsætninger med rekordhøj beskæftigelse og meget lav ledighed, der sikrer stor stabilitet omkring indtægterne. Dertil har forbrugerne et stort opsparet forbrug i løbet af pandemien.

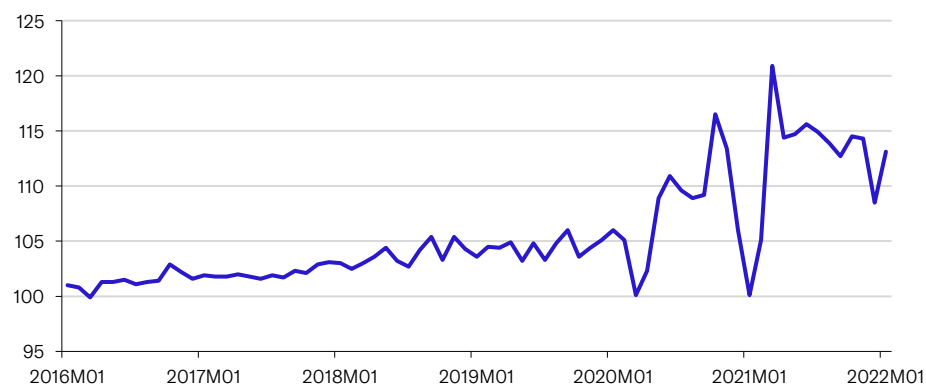
Fremgang i forbruget i år, men ændrede forbrugsmønstre

Vi forventer pænt fremgang i forbruget i år, fordi de privatøkonomiske forudsætninger er ret gode. De gode privatøkonomiske forudsætninger overtrumfer de negative historier med høj inflation og lav forbrugertillid.

Med fremgangen i forbruget vil dog samtidig følge ændrede forbrugsmønstre. Under pandemien har forbrugerne flyttet forbruget fra tjenester som restaurantbesøg og ferier mod et større forbrug af varer. Det har løftet detailsalget til rekordhøje niveauer. Men når vi ser fremad, forventer vi, at forbrugerne i højere grad vender tilbage de forbrugsvarer de havde før pandemien. Det vil pege på fremgang for forbruget af tjenester, mens forbruget af varer vil glide lidt mere i baggrunden end vi har været vant til under pandemien.

Detailomsætningsindeks for Danmark, pris- og sæsonkorrigeret

Indeks, 2015=100

Kilde: Danmarks Statistik

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.